Kohtulahendite kogumik

ÜLDKOHTU OTSUS (esimene koda)

26. aprill 2016*

Juurdepääs dokumentidele — Määrus (EÜ) nr 1049/2001 — OLAFi juurdlust puudutavad dokumendid — Tühistamishagi — Kaudne ja sõnaselge juurdepääsu võimaldamisest keeldumine — Eraelu puutumatuse ja isikupuutumatuse erand — Kolmanda isiku ärihuvide kaitsega seotud erand — Otsustamisprotsessi kaitse erand — Põhjendamiskohustus — Lepinguväline vastutus

Kohtuasjas T-221/08,

Guido Strack, elukoht Köln (Saksamaa), esindajad: advokaadid H. Tettenborn ja N. Lödler,

hageja,

versus

Euroopa Komisjon, esindajad: P. Costa de Oliveira ja B. Eggers, hiljem B. Eggers ja J. Baquero Cruz,

kostja,

mille ese on esiteks nõue tühistada kõik kaudsed ja sõnaselged otsused, mille komisjon on pärast G. Stracki poolt 18. ja 19. jaanuaril 2008 esitatud esialgseid dokumentidele juurdepääsu taotlusi teinud, ja teiseks kahju hüvitamise nõue,

ÜLDKOHUS (esimene koda),

koosseisus: president I. Pelikánova, kohtunikud E. Buttigieg (ettekandja) ja L. Madise,

kohtusekretär: ametnik K. Andová,

arvestades kirjalikus menetluses ja 21. oktoobri 2014. aasta kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: saksa.

otsuse[1] […]

Menetlus ja poolte nõuded

37 Üldkohtu kantseleisse 6. juunil 2008 saabunud avalduses esitas hageja käesoleva hagi. Komisjon esitas Üldkohtu kantseleisse 8. septembril 2008 saabunud eraldi dokumendiga 2. mai 1991. aasta kodukorra artikli 114 alusel vastuvõetamatuse vastuväite, mis liideti põhikohtuasjaga Üldkohtu (kolmas koda) 14. jaanuari 2010. aasta määruse alusel.

38 Nõuete – eelkõige Üldkohtu kantseleisse 7. septembril 2010 saabunud dokumendiga – kohandamise tulemusena palub hageja Üldkohtul:

— tühistada komisjoni ja Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) kaudsed ja sõnaselged dokumentidele juurdepääsu võimaldamisest keeldumise otsused, mille komisjon on teinud hageja 18. ja 19. jaanuari 2008. aasta esialgsete dokumentidele juurdepääsu taotluste ning tema 22. veebruari, 18. aprilli ning iseäranis 21. aprilli 2008. aasta korduvtaotluste läbivaatamise raames ning eelkõige 19. mai ja 17. juuni 2008. aasta ning 30. aprilli ja 7. juuli 2010. aasta otsused niivõrd, kuivõrd nendega jäeti tervikuna või osaliselt asjaomastele dokumentidele juurdepääsu taotlused rahuldamata;

— mõista komisjonilt välja hüvitis sobivas summas, kuid vähemalt sümboolne hüvitis summas 1 eurot;

— mõista kohtukulud välja komisjonilt.

39 Komisjon palub Üldkohtul sisuliselt:

— jätta hagi rahuldamata;

— mõista kohtukulud välja hagejalt.

40 Üldkohus teatas 5. juuli 2010. aasta kirjas pooltele, et kohtuasja arutav koda jättis 2. juuli 2010. aasta otsusega rahuldamata taotluse laiendada hagi eset 17. juuni 2008. aasta sõnaselgele otsusele taotluse rahuldamata jätmise kohta ning rahuldas taotluse laiendada hagi eset OLAFi esimesele otsusele.

41 Üldkohus rahuldas 16. novembri 2010. aasta otsusega, mis toimetati pooltele kätte 25. novembril 2010, hageja taotluse laiendada hagi eset OLAFi teisele otsusele.

42 Pärast algselt määratud ettekandja-kohtuniku lahkumist määrati kohtuasi ümber. Kuna Üldkohtu kodade koosseis muutus ja ettekandja-kohtunik määrati esimese koja koosseisu, siis määrati käesolev kohtuasi lahendamiseks viimati nimetatud kojale. Ettekandja-kohtuniku ettekande põhjal otsustas Üldkohus (esimene koda) avada menetluse suulise osa.

43 2. mai 1991. aasta kodukorra artikli 65 punkti b, artikli 66 lõike 1 ja artikli 67 lõike 3 kolmanda lõigu kohaselt tehti 5. veebruari 2014. aasta kohtumäärusega menetlustoiming, millega kohustati komisjoni esitama koopia kõigi nende dokumentide konfidentsiaalsest versioonist, mida taotlus nr 590/2008 puudutab, täpsustades samas, et neid dokumente hagejale ei edastata. Komisjon vastas oma 5. märtsi 2014. aasta kirjaga sellele menetlustoimingule.

1 — Esitatud on üksnes käesoleva kohtuotsuse punktid, mille avaldamist peab Üldkohus otstarbekaks.

44 2. mai 1991. aasta kodukorra artiklis 64 ette nähtud menetlust korraldavate meetmete raames kutsus Üldkohus menetluspooli üles vastama teatavatele kirjalikele küsimustele. Pooled täitsid selle nõude ette nähtud tähtaja jooksul. Nii vastasid komisjon ja hageja Üldkohtu esitatud küsimustele vastavalt 5. ja 6. märtsil 2014. Hageja esitas 27. märtsi 2014. aasta dokumendiga märkused komisjoni 5. märtsi 2014. aasta vastuste kohta.

45 Hageja saatis 20. oktoobril 2014 Üldkohtu kantseleisse saabunud kirja, mis sisaldas OLAFi 31. juuli 2014. aasta otsust, mille ese on „tema isikuandmetele juurdepääsu taotlusele antud vastuse uuesti läbivaatamine, OF/2002/0356“ (edaspidi „OLAFi 31. juuli 2014. aasta uuesti läbivaatamise otsus“) ja mis on tehtud määruse nr 45/2001 artikli 13 alusel, asjaomaste dokumentide kokkuvõtvat tabelit ning viimase lisa, milles on esitatud OLAFi valduses olevate dokumentide loetelu.

46 Poolte kohtukõned ja Üldkohtu suulistele küsimustele antud vastused kuulati ära 21. oktoobri 2014. aasta kohtuistungil.

47 Komisjon esitas 4. novembri 2014. aasta kirjas oma seisukohad hageja 20. oktoobri 2014. aasta kirja kohta (vt eespool punkt 45).

48 Pärast komisjoni 2. detsembri 2014. aasta kirjalike seisukohtade kättesaamist, mis käsitlevad hageja 7. novembri 2014. aasta kirjalikke seisukohti seoses komisjoni 22. oktoobri 2014. aasta vastusega Üldkohtu küsimustele kohtuistungi läbiviimise kohta, lõpetas Üldkohtu esimese koja president 8. detsembril 2014 menetluse suulise osa.

Õiguslik käsitlus [...]

I – II – *Tühistamisnõue* [...]

A – C – *Taotlus nr 590/2008* [...]

1. 3. Taotluse sisu [...]

a) b) Väited ja etteheited, mille kohaselt dokumentidele juurdepääsu taotluste osaline või täielik rahuldamata jätmine ei ole põhjendatud [...]

i) OLAFi 30. aprilli 2010. aasta nimekirjas olevad dokumendid [...]

Varem avalikustatud dokumendid [...]

128 Määruse nr 1049/2001 eesmärk on muuta institutsioonide dokumendid laiale üldsusele kättesaadavaks (vt selle kohta kohtuotsus, 1.2.2007, Sison *vs.* nõukogu, C-266/05 P, EKL, EU:C:2007:75, punktid 43 ja 44), ning nagu OLAF on oma esimese otsuse punktis 7 ka ise märkinud, muutub selle määruse sätete alusel avaldatud dokument avalikult kättesaadavaks (kohtuotsus Catinis *vs.* komisjon, punkt 86 eespool, EU:T:2014:267, punkt 62; vt ka kohtuotsus Agapiou Joséphidès *vs.* komisjon ja EACEA, punkt 82 eespool, EU:T:2010:442, punkt 116, ja kohtumäärus, 7.3.2013, Henkel ja Henkel France *vs.* komisjon, T-64/12, EU:T:2013:116, punkt 47).

129 Seda tagajärge käsitleb ka komisjoni töökorrale lisatud määruse nr 1049/2001 kohaldamise üksikasjalike eeskirjade (nagu see tuleneb komisjoni 5. detsembri 2001. aasta otsusest, millega muudetakse komisjoni töökorda) artikli 9 lõike 2 punkt e, mille kohaselt tehakse dokumendid, mis on varasema taotluse tulemusel avalikustatud, „automaatselt“ kättesaadavaks.

130 Nagu komisjon märkis, leidis Üldkohus kohtuasjas Miettinen *vs*. nõukogu, milles tehti 14. jaanuaril 2014 kohtumäärus (T-303/13, EU:T:2014:48, punktid 17–19) tõepoolest, et kuna hagejal oli võimaldatud taotletud dokumendiga tutvuda, saavutas ta selle ainsa tulemuse, mille vastav hagi võis talle anda. Eespool viidatud kohtuasjas Miettinen *vs*. nõukogu oli vastupidi käesolevale kohtuasjale taotletud dokument aga üldsusele avalikustatud, mistõttu sellest otsusest ei saa järeldada, et ainuüksi seetõttu, et huvitatud isik on mis tahes alusel saanud taotletud dokumendiga tutvuda, takistab tal igal juhul samale dokumendile juurdepääsu taotlemast määruse nr 1049/2001 alusel, olgugi et see dokument ei ole üldsusele avalikustatud.

131 Seetõttu on ilmselge, et OLAFi esimene otsus, kuivõrd sellega on määruse nr 1049/2001 alusel keeldutud võimaldamast hagejale juurdepääsu märkega „PD“ tähistatud dokumentidele, takistab vastavas olukorras, ja nagu komisjon on seda oma menetlusdokumentides ka rõhutanud, leidmast, et kõnealused dokumendid on avalikustatud, mida hageja just soovib saavutada ja mis vastab määruse nr 1049/2001 eesmärgile tagada võimalikult laiaulatuslik juurdepääs dokumentidele, et võimaldada kodanikel osaleda rohkem otsustamisprotsessis ja tagada juhtorganitele suurema legitiimsuse ning tulemuslikkuse ja suurema vastutuse kodanike ees demokraatlikus süsteemis, nagu märgitud määruse nr 1049/2001 põhjenduses 2 (kohtuotsus, 1.7.2008, Rootsi ja Turco *vs*. nõukogu, C-39/05 P ja C-52/05 P, EKL, EU:C.2008:374, punkt 45).

132 Seetõttu ei oma tähtsust asjaolu, et hageja valduses olid juurdepääsu taotlusega hõlmatud dokumendid juba olemas ning seega ei olnud tema eesmärk saada nende sisust teada, vaid pigem avalikustada need kolmandatele isikutele, seda enam, et põhjused, miks hageja sellise taotluse esitas, ei ole asjakohased, kuna määrus nr 1049/2001 ei näe ette, et huvitatud isik peab oma dokumentidele juurdepääsu taotlust põhjendama ja sellise taotluse põhjendused võiksid selle rahuldamise või rahuldamata jätmise juures määravad olla (kohtumäärus Henkel ja Henkel France *vs*. komisjon, punkt 128 eespool, EU:T:2013:116, punkt 47).

133 Samuti tuleb tagasi lükata komisjoni argument, mis puudutab talle tekkivat liiga suurt töökoormust seoses kohustusega võimaldada juurdepääsu juba taotleja valduses olevatele dokumentidele juurdepääs, isegi kui viimased ei ole saanud nendele dokumentidele juurdepääsu määruse nr 1049/2001 alusel.

134 Piisab, kui selles osas märkida, et kui institutsioon võib erandlikel asjaoludel teatud dokumentidele juurdepääsu võimaldamisest keelduda, põhjendusel et dokumentide avaldamisega kaasnev töömaht oleks juurdepääsu taotluse eesmärkidega võrreldes ebaproportsionaalne (kohtuotsus Strack *vs*. komisjon, punkt 56 eespool, EU:C.2014:2250, punkt 28), ei ole komisjon käesoleval juhul sellistele erandlikele asjaoludele igal juhul tuginenud. Enamgi veel, tegemist on suures osas dokumentidega, mida sama institutsioon on varem juba avalikustanud.

135 Seetõttu ei saa komisjon tugineda ainuüksi asjaolule, et dokumendid, millele taotleja on juurdepääsu taotletud, on juba või peavad olema tema valduses, vaid muule alusele, kui ta keeldub nendele dokumentidele juurdepääsu taotlust määruse nr 1049/2001 alusel uurimast, välja arvatud dokumendid nagu dokumendi nr 267 lisa, mis on eelkõige nende avaldamise kaudu muudetud avalikkusele kättesaadavaks.

136 Neil asjaoludel tuleb käesoleva väitega nõustuda niivõrd, kuivõrd see puudutab dokumente, mis on olnud või on hageja valduses, kuna ta on nende autor, või mis on varem avalikustatud muul alusel kui määrus nr 1049/2001, ilma et need oleks tehtud avalikkusele kättesaadavaks.

136 Varem mitte avalikustatud dokumendid [...]

– Määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 3 teise lõigu väidetav rikkumine [...]

148 Kõigepealt tuleb märkida, et kohtupraktika kohaselt kehtivad määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 3 teises lõigus, mis on kohaldatav pärast seda, kui otsus on tehtud, ette nähtud erandile tuginemise suhtes ranged tingimused. See hõlmab üksnes teatavat liiki dokumente ning juurdepääsu võimaldamisest keeldumist põhjendavaks tingimuseks on see, et avalikustamine kahjustaks „oluliselt“ institutsiooni otsustamisprotsessi (kohtuotsus komisjon *vs.* Agrofert Holding, punkt 139 eespool, EU:C:2012:394, punkt 77).

149 Seejärel tuleb märkida, et taotlust nr 590/2008 iseloomustab see, et ta ei puuduta üht ainsat dokumenti, vaid dokumentide kogumit, millele osutatakse üldisel viisil. Nagu eespool punktist 69 nähtub, on hageja sisuliselt palunud juurdepääsu dokumentide kogule, millele on viidatud üldisel viisil, nimelt OLAFi juurdluse OF/2002/0356 kogu toimikule, selles toimikus olevate helisalvestiste täielikele ja täpsetele transkriptsioonidele, kõiksugustele dokumentidele, mis ei kuulu sellesse toimikusse, kuid mis siiski puudutavad eelnimetatud asja/uurimist või tema isikut. OLAFi esimeses otsuses on selle kohta täpsustatud, et OLAFi toimik hõlmab kõiki dokumente, mis puudutavad seda asja ning ei ole olemas asjaga seotud dokumente, mida toimikus ei ole ning mida taotlus nr 590/2008 hõlmab.

150 Nagu eespool punktis 91 märgitud, võimaldab antud olukorras niisuguse üldise eelduse tunnustamine, mille kohaselt kahjustab teatavat laadi dokumentide avalikustamine üldjuhul mõnd määruse nr 1049/2001 artiklis 4 nimetatud huvi, asjaomasel institutsioonil menetleda sõnastatud taotlust kõikehõlmavalt ja vastata sellele samal moel (vt selle kohta kohtuotsus komisjon *vs.* EnBW, punkt 90 eespool, EU:C:2014:112, punktid 65 ja 68).

151 OLAFi esimeses otsuses on selle kohta märgitud, et kategooriasse 1 kuuluvad dokumendid puudutavad vastava juurdluse eest vastutavate uurijate poolt koostatud asutusesiseseid märkmeid ja nende hulka kuuluvad uurijate ja muude asjaomaste ametnike põhjendused ja analüüs juurdluse arengu ja suuna kohta nii sisulisest kui ka administratiivsest küljest. Sama otsuse kohaselt on kategooriasse 2 kuuluvad dokumendid seotud OLAFi personali hulka kuuluvate isikute omavahelise või komisjoni personali liikmetega peetud kirjavahetusega küsimustes, mis puudutavad asjaomast juurdlust, ombudsmanile antavate vastuste ettevalmistamist või vastuseid Euroopa Parlamendi esitatud küsimustele. Need dokumendid sisaldavad OLAFi ja komisjoni talituste seisukohti kõnealuse uurimise kohta, mille põhjal on tehtud asutusesisesed otsused. Lõpuks, kategooriasse 7 kuuluva dokumendi puhul on tegemist kõnealuse juurdluse lõpparuande kavandiga.

152 OLAFi esimeses otsuses on täpsustatud, et kui juurdlustoimingud said läbi, koostati kategooriatesse 1, 2 ja 7 kuuluvad dokumendid, millele juurdepääsu võimaluse andmisest on keeldutud, üksnes asutusesiseseks kasutamiseks ning need sisaldavad asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud seisukohti ning need on OLAFis ja komisjonis toimunud eelkonsultatsioonide ja arutelude üks osa. Nimetatud dokumente on jagatud OALFi uurijate ja komisjoni talituste seas, et saada asjaomastelt ametnikelt konkreetset teavet. Dokumendid sisaldavad esialgseid seisukohavõtte võimalike juurdlusstrateegiate, tehtavate toimingute ja võetavate otsuste kohta. Need sisaldavad arutlusi, analüüsi faktide ja võimalike meetmete kohta ning peegeldavad väljapoole edastatava teabe väljatöötamise protsessi.

153 Nagu OLAFi esimeses otsuses õigesti märgitakse, kahjustaks avalikkuse juurdepääs sellistele dokumentidele eriti komisjoni ja eelkõige OLAFi võimekust täita avalikus huvides pettusevastase võitluse ülesannet. Asjaomaste dokumentide avalikustamine kahjustaks märkimisväärselt komisjoni ja OLAFi otsustusprotsessi, kuna see vähendaks oluliselt OLAFi tulevikus läbiviidavate juurdluste täielikku sõltumatust ning pärsiks nende eesmärkide saavutamist, paljastades OLAFi strateegia ja töömeetodid ning vähendades viimase võimalust saada kaastöötajatelt sõltumatuid hinnanguid ning pidada komisjoni talitustega konfidentsiaalse teabe põhjal nõu. See pärsiks eraisikute huvi saata võimalike pettuste kohta infot, ning seetõttu jääks OLAF ja komisjon ilma tarvilikust infost, et

algatada liidu finantshuvide kaitseks juurdlusi (vt selle kohta kohtuotsus Catinis *vs*. komisjon, punkt 86 eespool, EU:T:2014:267, punkt 54, mis puudutab OLAFis pooleliolevat juurdlust, mis on seotud määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 2 kolmandas lõigus ette nähtud kontrollimiste, uurimise või audiitorkontrolli eesmärgi kaitse erandiga.

154 See järeldus on seda asjakohasem, et vastavalt kohtupraktikale ei saa dokumentidele juurdepääsu õiguse erandeid – mis on sätestatud muu hulgas määruse nr 1049/2001 artiklis 4 juhul, kui nagu käesolevas asjas kuuluvad asjaomased dokumendid liidu õiguse teatud erivaldkonda, nagu käesolevas asjas ELi finantshuvide kaitse ja pettuse, korruptsiooni ja muude ELi finantshuvide vastane võitlus – tõlgendada ilma, et võetaks arvesse nende dokumentidega tutvumist reguleerivaid erinorme (vt selle kohta kohtuotsus komisjon *vs*. EnBW, punkt 90 eespool, EU:C:2014:112, punkt 83).

155 Nagu komisjoni 28. aprilli 1999. aasta otsuse 1999/352/EÜ, millega asutatakse Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) (EÜT L 136, lk 20; ELT eriväljaanne 01/03, lk 110) artiklis 3 märgitud, kasutab OLAF juurdlusvolitusi täiesti sõltumatult (vt selle kohta kohtuotsus, 8.7.2008, Franchet ja Byk *vs*. komisjon, T-48/05, EKL, EU:T:2008:257, punkt 255).

156 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. mai 1999. aasta määruse (EÜ) nr 1073/1999 Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdluste kohta (EÜT L 136, lk 1; ELT eriväljaanne 01/03, lk 91), mis on võetud vastu ELTL artiklil 324 alusel, et võidelda kelmuste ja muu liidu finantshuve kahjustava ebaseadusliku tegevuse vastu, sätestab artikli 8 lõikes 2, et sisejuurdluste käigus mis tahes vormis edastatud või saadud informatsioon on ametisaladus. Neid võib edastada ainult nendele isikutele, kelle ülesanded ELi institutsioonides või liikmesriikides nõuavad neilt selle teadmist, samuti võib seda kasutada üksnes pettuse, korruptsiooni või muu ebaseadusliku tegevuse ennetamiseks.

157 Nagu komisjon märkis, on nende juurdlusega seotud dokumentide eriline konfidentsiaalsus, ja seda teatud punktini isegi väidetavalt selle juurdluse all olevate isikute suhtes (vt selle kohta kohtuotsus Franchet ja Byk *vs*. komisjon, punkt 155 eespool, EU:T:2008:257, punkt 255) õigustatud mitte üksnes niivõrd, kuivõrd OLAF kogub sellise juurdluse raames ettevõtete konfidentsiaalseid ärisaladusi ning eriti delikaatset infot isikute kohta, mille avalikustamine võib nende mainet oluliselt kahjustada, vaid ka niivõrd, kuivõrd juurdepääs OLAFi sisejuurdlust puudutavatele dokumentidele isegi pärast kõnealuse menetluse lõppemist, ning eelkõige neile, mis puudutavad sisearutelude ja eelkonsultatsioonide raames esitatud sisekasutuseks mõeldud arvamusi, võib oluliselt takistada selle organi tööd, paljastada OLAFi juurdluse metodoloogia ja strateegia, vähendada kaastööd tegevate isikute valmidust tulevikus koostööd teha ja seetõttu kahjustada kõnealuste menetluste nõuetekohast läbiviimist ning seatud eesmärkide täitmist.

158 Kuna määruses nr 1049/2001 ja määruses nr 1073/1999 ei ole sätteid, mis näeksid sõnaselgelt ette neist ühe esimuse teise suhtes, mistõttu tuleb tagada, et mõlema määruse kohaldamine oleks vastastikku kooskõlas ning järjepidev (vt selle kohta kohtuotsus komisjon *vs*. EnBW, punkt 90 eespool, EU:C:2014:112, punkt 84), õigustab sarnane kohaldamine käesoleval juhul täielikult dokumentidele juurdepääsu võimaldamisest keeldumise eelduse tunnustamist.

159 Sellele lisandub asjaolu, et Euroopa Kohtu praktika kohaselt ei nõua komisjoni haldustegevus sama laiaulatuslikku dokumentidega tutvumist kui see, mida nõuab liidu institutsiooni tegevus seadusandjana (kohtuotsus komisjon *vs*. EnBW, punkt 90 eespool, EU:C:2014:112, punkt 91).

160 Sellest järeldub, et nende määruste sätetest tuleneb muu hulgas, et OLAFis määruse nr 1073/1999 alusel läbi viidava sisejuurdluse suhtes kehtib üldine eeldus, et puudub õigus tutvuda juurdlusega seotud dokumentidega ning eelkõige nendega, mis sisaldavad sisearutelude ja eelkonsultatsioonide raames esitatud sisekasutuseks mõeldud arvamusi.

161 Neil asjaoludel oli komisjonil määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõigetes 2 ja 3 ette nähtud erandite kohaldamisel õigus ilma iga üksikut dokumenti konkreetselt ja individuaalselt hindamata eeldada, et määruse nr 1049/2001 alusel üldsuse juurdepääsu lubamine nendele dokumentidele kahjustaks põhimõtteliselt nendes sätestatud huvide kaitset, järeldades sellest, et kõik need dokumendid on määruse artikli 4 lõike 3 teises lõigus ette nähtud erandiga hõlmatud.

162 Arvestades eelnimetatud kaalutlusi, tuleb kohaldada eelkõige määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 3 teise lõiguga kaitstud huvide rikkumise üldist eeldust, mida õigustab selles sättes nimetatud otsustusprotsessi mis tahes raske rikkumise välistamise eesmärk, sõltumata küsimusest, kas dokumentidele juurdepääsu taotlus puudutab juba lõpetatud või pooleliolevat juurdlust.

163 Asjaoluga, et OLAFi sisejuurdlust puudutav dokument kannab kuupäeva, mis on kõnealuse juurdluse lõpetamise päevast hilisem, ei saa vaidlustada seda, et selle avalikustamisest on keeldutud juurdepääsu võimaldamisest keeldumise üldise eelduse alusel, kui vastav dokument on asjaomase juurdlusega seotud, sisaldab teavet arvamuste kohta, mis on mõeldud sisearutelude ja eelkonsultatsioonide raames sisekasutuseks ning sisaldab seega teavet, mille paljastumine võib kahjustada OLAFi tööd pettuse ja korruptsiooni vastu võitlemise ülesande täitmisel.

164 Samuti tuleb tagasi lükata hageja argument, mille kohaselt OLAFi ja komisjoni vaheline kirjavahetus ei saa igal juhul paljastada dokumente, mis määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 3 teise lõigu tähenduses on esitatud „sisekasutuseks“ osana sisearuteludest ja eelkonsultatsioonidest, kuna OLAFit ja komisjoni ei saa pidada ühe ja sama institutsiooni osaks. Selles osas piisab, kui märkida, et määrus nr 1049/2001 on OLAFi suhtes kohaldatav, kuna viimast tunnustatakse selle määruse kontekstis komisjoni osana, viimast aga on nimetatud määruse artikli 1 punktis a institutsioonide seas, kellele määrust kohaldatakse.

165 Sama kehtib argumendi kohta, et OLAFi kirjavahetus kolmandate isikutega peab igal juhul jääma määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 3 teises lõigus ette nähtud erandi kohaldamisalast välja. Selline kirjavahetus võib selgesti sisaldada teavet sisekasutuseks esitatud arvamuste kohta, mis on antud osana asjaomase institutsiooni sisearuteludest ja eelkonsultatsioonidest nimetatud sätte kohaselt, ning nendele avaldamisest keeldumine on seega tingitud OLAFi sõltumatuse ning tema ülesande konfidentsiaalsuse tagamisest.

166 Peale selle ei saa vastupidi hageja väidetele käsitleda OLAFi 30. aprilli 2010. aasta nimekirja dokumenti nr 2 nii, et see on ekslikult klassifitseeritud juurdluse toimiku märkmete sekka, kuna tegemist on „juurdluse toimikus oleva märkusega“, mis käsitleb käesoleva kohtuasjaga seotud uurimist. Sama kehtib dokumendi nr 34 kohta, mis ilmselgelt kuulub kõnealuse juurdluse toimikus olevate märkuste hulka, nagu Üldkohus on tuvastanud.

167 Peale selle pole hageja dokumentidele juurdepääsu taotluses tõendanud, et juurdluse kõnealuste dokumentidele juurdepääsu võimaldamine teenib siiski ülekaalukaid üldisi huve. Hagejal lasub kohustus esitada konkreetselt asjaolud, millel asjaomaste dokumentide avalikustamist õigustav üldine huvi rajaneb (vt selle kohta kohtuotsus Strack *vs.* komisjon, punkt 56 eespool, EU:C:2014:2250, punkt 128). Peale selle nähtub OLAFi esimesest otsusest, et viimane tõesti analüüsis ülekaalukate üldiste huvide olemasolu ning jõudis järeldusele, et ükski asjaolu ei anna tal alust sellise ülekaaluka üldise huvi olemasolu tunnistada. Avalikkuse põhimõttele ja selle olulisusele üksnes viitamisest selles osas ei piisa (vt selle kohta kohtuotsus Strack *vs.* komisjon, punkt 56 eespool, EU:C:2014:2250, punktid 129 ja 131). Lõpuks, mis puutub hageja väitesse, et avalikkuse suhtes esineb eriline huvi just pettuste sisejuurdluse juhtumite osas, nagu käsitletakse käesolevas asjas, et vältida absoluutset läbipaistvust tagades ka igasugune meelevaldsete ja ettearvamatute menetluste kohaldamise näivus, mis kahjustaks institutsioonide ning asjaga seotud ettevõtjate mainet, siis see väide tuleb tagasi lükata, kuna sellised kaalutlused ilmselgelt ei hõlma ülekaalukaid põhjusi, mis lükkaks kõnealuse teabe avaldamisest keeldumise eelduse ümber.

168 Lõpuks tähendab eelnimetatud juurdepääsu võimaldamisest keeldumise üldise eelduse olemasolu seda, et nende dokumentide sisule, millele need eeldused laienevad, ei kohaldu määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 6 alusel osalise avalikustamise kohustus (vt selle kohta kohtuotsus komisjon *vs.* EnBW, punkt 89 eespool, EU:C:2014:112, punktid 134 ja 135).

169 Kõigil neil põhjendustel võis komisjon määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 3 teise lõigu sätete alusel märkega „NA“ tähistatud dokumentidele juurdepääsu võimaldamisest keelduda.

[...]

Varem osaliselt avalikustatud dokumendid

–Määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 1 punkti b väidetav rikkumine [...]

198 On juba sedastatud, et selliseid isikuandmeid, mis puudutavad eranditult vaid nendega juurdepääsu taotlevat isikut, ei saa jätta väljastamata põhjendusel, et see kahjustab eraelu ja isikupuutumatuse kaitset (kohtuotsus, 22.5.2012, Internationaler Hilfsfonds *vs.* komisjon, T-300/10, EKL, EU:T:2012:247, punkt 107).

199 Nii oleks see muu seas juhul, kui nagu käesolevas asjas miski ei anna alust järeldada, et hageja, kes eelkõige soovib tuua avalikkuse ette väidetavad süsteemivead tema kaebuse läbivaatamisel OLAFis, oleks soovinud piirata ligipääsu oma isikuandmetele. Pealegi oli OLAFi esimese otsusega teda puudutavad andmed talle väljastatud, täpsustades samas, et ta esitas vastava taotluse ainult määruse nr 45/2001 alusel, ilma et talt oleks määruse nr 1049/2001 artikli 6 lõike 2 alusel palutud täpsustada, miks ta soovib dokumentidele juurdepääsu, mistõttu komisjon ei saa heita hagejale ette, et viimane ei ole selles osas olnud täpne.

200 Järelikult on komisjon eelkõige eespool punktis 173 loetletud dokumente puudutavas osas keeldunud hageja isikusamasuse avalikustamisest määruse nr 1049/2001 artikli 4 lõike 1 punktis b nimetatud erandi alusel ekslikult, mistõttu väitega tuleb selles osas nõustuda ja väide tuleb ülejäänud osas tagasi lükata.

[...]

Dokumendid nr 266 ja nr 268 ning menetluslehed [...]

–Menetluslehed [...]

249 Mõiste „dokument“, mida on määruse nr 1049/2001 artikli 3 punktis a defineeritud laialt (vt selle kohta kohtuotsus, 12.9.2007, API *vs.* komisjon, T-36/04, EKL, EU:T:2007:258, punkt 59), hõlmab „sisu, mis olenemata teabekandjast (paberile kirjutatuna, elektroonilises vormis või heli-, visuaal- või audiovisuaalsalvestisena) käsitleb küsimusi, mis on seotud institutsiooni vastutusalasse kuuluva poliitika, tegevuse või otsustega“.

250 Järelikult lähtub määruse nr 1049/2001 artikli 3 punktis a esitatud definitsioon säilitatud sisust, mida on võimalik pärast selle loomist taasesitada või millega saab tutvuda, kusjuures tuleb täpsustada, et esiteks ei oma asjaomase sisu selle definitsiooniga hõlmatuse üle otsustamisel tähtsust see, mis laadi andmekandjale sisu on salvestatud, salvestatud sisu tüüp ja laad ega ka maht, pikkus, tähtsus või esitusviis, ja teiseks on asjaomase sisu selle definitsiooniga hõlmatuse ainus piirang tingimus, et sisu peab seonduma asjaomase institutsiooni pädevusse kuuluva poliitika, tegevuse või otsustega (vt analoogia alusel kohtuotsus, 26.10.2011, Dufour *vs.* EKP, T-436/09, EKL, EU:T:2011:634, punktid 88 ja 90–93).

251 Seega ei ole lubatud välistada menetluslehtede kuulumine määruse nr 1049/2001 artikli 3 punkti a kohaldamisalasse, mille ulatust ei saa mingil juhul piirata mis tahes institutsiooni poolt vajaduse korral vastu võetud asutusesisese töökorralduse eeskirjaga nagu komisjoni töökorra eeskirjade rakenduseeskirjad (vt eespool punkt 129), millele komisjon tugineb selle väite toetuseks, et menetluslehti tuleb pidada dokumentideks, mis sisaldavad „väheolulist“, „lühiajalist“ teavet ning neid ei ole mõtet registreerida, et välistada nende kuulumine määruse nr 1049/2001 artikli 3 punktis a nimetatud dokumendi mõiste alla.

252 Kuna dokumentidele juurdepääsu taotlev isik ei pea oma taotlust põhjendama (kohtumäärus Henkel ja Henkel France *vs*. komisjon, punkt 128 eespool, EU:T:2013:116, punkt 48), on määrust nr 1049/2001 puudutavas osas tähtsusetu ka see, millist tegelikku huvi võib taotleja jaoks tähendada selliste menetluslehtede avalikustamine, mis hageja sõnul võimaldavad teabe avaldamisega tuvastada nende ametnike võimalikku isiklikku vastutust, kes on teatava dokumendi väljatöötamisel osalenud või kelle nõusolekut on selleks vaja, ja selle dokumendi väljatöötamisse kaasamise kuupäeva kohta.

253 Sellele lisandub tõsiasi, et komisjon nendib ise, et menetluslehed võivad sisaldada sisulisi märkmeid ning seega ei ole neis tingimata üksnes korratud nendes viidatud dokumendi väljatöötamisse kaasatud ja vastuvõtmises osalenud inimeste nimed.

254 Lõpuks on komisjon jätnud selgitamata, kuidas nende lehtede avalikustamine, kuna need on olemas, kujutab endast ebaproportsionaalset töökoormat OLAFi jaoks.

[...]

Kasutamispiirangu tingimus [...]

264 Tuleb märkida, et otsuse 2006/291 artikli 2 lõike 4 kohaselt ei piira ega mõjuta see otsus mingil moel määruse nr 1049/2001 kohaldamist. Määruse nr 1049/2001 artiklis 16 on sätestatud, et see määrus ei piira olemasolevate autoriõigusealaste eeskirjade kohaldamist, mis võivad piirata kolmanda isiku õigust avalikustatud dokumente paljundada või kasutada.

265 Nagu komisjon õigesti märgib, näeb otsus 2006/291 tema valduses olevate artikli 2 lõikes 1 määratletud avalike dokumentide taaskasutamise suhtes ette teistsuguse loaandmise menetluse kui see, mis on ette nähtud määrusega nr 1049/2001 sama dokumentidele juurdepääsu võimaluse suhtes.

266 Otsuse 2006/291 artikli 5 lõigete 2 ja 3 kohaselt annab komisjoni talitus või väljaannete talitus 15 tööpäeva jooksul alates taotluse registreerimisest loa taotletud dokumendi taaskasutamiseks, saates vajaduse korral dokumendi koopia, või lükkab taotluse kirjalikus vastuses osaliselt või täielikult tagasi, tuues välja tagasilükkamise põhjused. Erandjuhtudel võib tähtaega pikendada 15 tööpäeva võrra, tingimusel et taotlejale teatatakse sellest ette ja esitatakse selle üksikasjalik põhjendus. Vastavalt sama artikli lõikele 4 teavitatakse tagasilükkamise korral taotlejat õigusest esitada Üldkohtule hagi või kaevata ombudsmanile.

267 Miski ei anna aga alust järeldada, et hageja esitatud dokumentidele juurdepääsu taotlusi tuleb käsitada nii, et need hõlmavad otsuse 2006/291 alusel esitatud taotlust, kuna nendes puudutati üksnes dokumentide avaldamise võimalust, ilma et sellele otsusele oleks viidatud. Nagu komisjon väidab, eeldab selle otsuse kohaldamine, et kõnealused dokumendid on just identifitseeritud ja avalikustatud. Lõpuks ja eelkõige on isegi juhul, kui eeldada, et hageja esitatud dokumentidele juurdepääsu taotlusi võib tõlgendada nii, et need sisaldavad otsuse 2006/291 alusel esitatavat taotlust ning vaidlusalust tingumust saab mõista nii, et see sisaldab OLAFi kaudset otsust juurdepääsu võimaldamisest keelduda, mitte kui pelka hoiatust, et asjaomaste dokumentide taaskasutamine eeldab komisjoni antud luba, ei ole hageja sellele otsusele otsuse 2006/291 põhjal vastu vaielnud.

[...]

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (esimene koda),

otsustab:

1. Vajadus teha otsus Guido Stracki esitatud dokumentidele juurdepääsu taotlustega seoses tehtud juurdepääsu võimaldamisest keeldumise kaudsete otsuste õiguspärasuse kohta on ära langenud.

2. Vajadus teha otsus G. Stracki esitatud dokumentidele juurdepääsu 22. veebruari ja 21. aprilli 2008. aasta korduvtaotlustega seoses tehtud juurdepääsu võimaldamisest osaliselt või tervikuna keeldumise Euroopa Ühenduste Komisjoni ja Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) sõnaselgete otsuste õiguspärasuse kohta on ära langenud, kuna neid dokumente ei ole olemas või need ei ole enam kättesaadavad, need dokumendid või nende osad on tehtud üldsusele kättesaadavaks või G. Strack möönab, et juurdepääsu võimaldamisest keeldumine on olnud õiguspärane.

3. Tühistada OLAFi 30. aprilli 2010. aasta otsus niivõrd, kuivõrd:

— keelduti juurdepääsu võimaldamisest märkega „PD“ tähistatud dokumentidele;

— G. Stracki nime on märkega „PA“ tähistatud dokumentidel varjutatud;

— teatavad dokumendid on jäetud OLAFi 30. aprilli 2010. aasta nimekirjast välja või ei ole G. Strackile edastatud ainuüksi põhjusel, et ta on nende autor, need on tema valduses Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määruse (EÜ) nr 45/2001 (üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta) või muul alusel, ilma et neid oleks üldsusele avalikustatud, või need jäeti juurdepääsu taotlusest välja seetõttu, et need puudutasid vastavat suhtlust OLAFi ja Euroopa ombudsmani või OLAFi ja G. Stracki vahel ning need puudutasid viimast, ilma et need oleksid kuulunud asjaomase juurdluse toimikusse.

4. Tühistada OLAFi 7. juuli 2010. aasta otsus niivõrd, kuivõrd:

— dokumendile nr 266 juurdepääsu võimaldamisest keelduti Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määruse (EÜ) nr 1049/2001 (üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele) alusel;

— dokumendile nr 268 juurdepääsu võimaldamisest keelduti, välja arvatud teave, millega G. Strack on saanud tutvuda määruse nr 1049/2001 alusel muude dokumentide edastamise raames;

— G. Stracki nimi on sellele otsusele lisatud menetluslehtedel varjutatud.

5. Jätta hagi ülejäänud osas rahuldamata.

6. Jätta komisjoni kohtukulud tema enda kanda ja mõista temalt välja kolm neljandikku Guido Stracki kohtukuludest.

7. Jätta üks neljandik Guido Stracki kohtukuludest tema enda kanda.

Pelikánová Buttigieg Madise

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 26. aprillil 2016 Luxembourgis.

Allkirjad